

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

Ө.ЖӘНІБЕКОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

Мамытбаева Ж.А. Мустафаева Б.А.

**МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРҒА
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУДІҢ ТЕОРИЯСЫ МЕН
ӘДІСТЕМЕСІ**

ОҚУ ҚҰРАЛЫ

Шымкент, 2025

ОӘК:373.2

Оқу құралы Ө.Жәнібеков атындағы ОҚПУ Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды,
хаттама № 10 «30» 04. 2025

Пікір жазғандар:

Байкулова А.М. - Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінің, Философия докторы (PhD) профессоры м.а;

Жияшева Ж.Ш. - М.Әуезов атындағы ОҚУ, «Мектепке дейінгі және бастауыш оқыту теориясы мен әдістемесі» кафедрасының Философия докторы (PhD) ;

Абуова Б.Ж. - Ө.Жәнібеков атындағы ОҚПУ педагогика ғылымдарының кандидаты;

Исманова Р.Ж. - Ө.Жәнібеков атындағы ОҚПУ педагогика ғылымдарының кандидаты.

Мамытбаева Ж.А., Мустафаева Б.А.

«Мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық білім берудің теориясы мен әдістемесі» Оқулық / Ж.А.Мамытбаева., Б.А.Мустафаева. – Шымкент: Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті, 2025. – 210 б.

ISBN 978-601-7968-51-9

«Мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық білім берудің теориясы мен әдістемесі» оқулығы Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының «Білім» тобындағы білім беру бағдарламаларына сәйкес жасалған.

Мектепке дейінгі балаларға экологиялық білім берудің өзекті мәселелері, экологиялық тәрбиенің маңызы мен бағалау әдістері, заманауи тәрбиешілерге технологияларды жан-жақты қарастырылады.

Оқу құралы тәрбиеші мамандығы бағытында білім алатын студенттерге, магистранттар мен оқытушыларға, мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының тәрбиешілеріне арналған әдістемелік құрал болып табылады.

ISBN 978-601-7968-51-9

© Мамытбаева Ж.А. 2025

© Мустафаева Б.А. 2025

МАЗМҰНЫ

АЛҒЫ СӨЗ.....	3
1 ТАРАУ. КУРСТЫҢ ӘДІСНАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	5
1.1 Табиғаттың өзіндік құндылықтары.....	5
1.2 «Мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық білім берудің теориясы мен әдістемесі» экологиялық курстың әдіснамалық негізі ретінде	14
1.3 «Мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық білім берудің теориясы мен әдістемесі» курсының мазмұны мен өзекті мәселелері.....	18
2-ТАРАУ. ШЕТЕЛДІК ЖӘНЕ ОТАНДЫҚ ПЕДАГОГИКА ТАРИХЫНДАҒЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫ.....	29
2.1 Шетелдік тәрбиеші бала тәрбиесінде табиғатты тиімді пайдалану мәселесі.....	29
2.2 Баланың дамуындағы табиғаттың рөлі: отандық педагогтардың көзқарастары.....	37
3-ТАРАУ. ЖАС ҰРПАҚҚА ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	48
3.1 Экологиялық білім – білім беру жүйесінің негізін қалаушы фактор ретінде.....	48
3.2 Экологиялық білім және тұрақты даму контексіндегі байланыс.....	54
4-ТАРАУ. МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРҒА ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ.....	65
4.1 Мектепке дейінгі балалардың дамуы мен қалыптасуындағы экологиялық білімнің рөлі.....	65
4.2 Мектепке дейінгі білім беруде экологиялық мазмұнды таңдаудың негізгі принциптері.....	72
4.3 Мектепке дейінгі балаларға экологиялық білім берудің мазмұны.....	79
4.4 Мектепке дейінгі балаларға экологиялық білім беруге арналған заманауи бағдарламалардың ерекшеліктері.....	85
5-ТАРАУ. МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ДАМУ ОРТАЛАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ.....	107
5.1 Мектепке дейінгі білім беруде экологиялық даму ортасының маңызы.....	107
5.2 Мектепке дейінгі білім беру мекемесінде экологиялық даму ортасын қалыптастыру.....	113
5.3 Мектепке дейінгі білім беру ұйым аумағын экологиялық көгалдандыру.....	121
6-ТАРАУ. МЕКТЕПКЕ ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРҒА ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЗАМАНАУИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР.....	127
6.1 Тәрбиешілерге арналған технологияның мәні.....	127
6.2 Қоршаған әлемді танудағы бақылау әдістерін ұйымдастыру технологиясы.....	129
6.3 Мектепке дейінгі балалардың экологиялық білімін ойын арқылы қалыптастыру.....	136
6.4 Мектеп жасына дейінгі балалармен қарапайым тәжірибелерді ұйымдастыру технологиясы.....	147
6.5 Мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық білім беру процесінде модельдеу технологиясын қолдану.....	159
6.6. Экологиялық жобалау технологиясы.....	163
6.7. Экологиялық экскурсияларды ұйымдастыру технологиясы.....	167
7-ТАРАУ. МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРҒА ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУ.....	177
7.1. Мектепке дейінгі балаларға экологиялық тәрбиенің маңызы.....	177
7.2. Мектепке дейінгі балалардың экологиялық тәрбиесін анықтау әдістері.....	188

Өзбекәлі Жәнібеков атындағы
Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті

КІТАПХАНА

АКТ

Шымкент қаласы

«30» мамыр 2025 ж.

Өзбекәлі Жәнібеков атындағы ОҚПУ кітапханасына «Мектепке дейінгі тәрбиелеу және оқыту педагогика» кафедрасының PhD, аға оқытушысы Мамытбаева Ж.А., оқытушысы Мустафаева Б.А. «Мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық тәрбие берудің теориясы мен әдістемесі» атты оқу құралы - 2 данасын сыйға тартқаны туралы қабылдау акт жасалды.

Қабылдаған

кітапханашы:

Тлеубаева Д.Т.

Тапсырған:

Мамытбаева Ж.А.

Мустафаева Б.А.